

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Proponitur status difficultatis, & conclusio negativa statuitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](#)

ione idiomatum, dicendum est, quod ea quae absoluuntur dicuntur de Christo, possunt dici absolutorum de Verbo, aut Filio Dei, per communicationem idiomatum, nisi sine talia quod determinant hoc subiectum, Christus ad hoc ut sit solùm proposito ex natura humana & divinitate: hæc autem prædicta, Christus est compositus, Christus est terminus resultans ex unione personali duarum naturarum, determinant ipsum Christum ad standum pro aggregato ex natura humana & divinitate, & sic non possunt dici sine addito de Filio Dei, aut de Verbo, sed solùm cum addito, nempe quatenus est persona humana, sive prout in natura humana subsistit.

A 38. Objicies quartò contra secundam conclusiōnēm: Personalitas est medium, in quo divina & humana natura in Christo uniuntur: Sed medium in quo uniuntur partes componentes, non est extremum componens: Ergo personalitas Verbi non potest propriè dici extremum in hac compositione de qua agimus.

B 39. Confituratur: Etsi inter accidens & subiectum cui inhæret, vera reperiatur compositio, non tamen inter ipsum accidens & quantitatem quæ mediante inhæret subiecto; quia quantitas non est subiectum sustentans ipsum accidens, sed medium quo accidens conjungitur & copulatur subiecto, eique inhæret: Atqui ad eum modum se habet personalitas Verbi Divini, in hac mirabili unione, de qua agimus, est enim ratio uniendi divinam naturam humanitatem: Ergo non potest propriè dici extremum in hac compositione.

C 40. Respondeo quod quando id quod est ratio uniendi unum extremum cum altero, solùm habet rationem nexus & vinculi (ut est unio inter materiam & formam, in sententiis illorum qui dicunt illam esse quemdam modum substantialem ab ipsa materia & forma distinctum) non habet rationem extremi componentis: sed quando non habet rationem nexus & vinculi, tunc potest habere rationem componentis. Sic punctum continuans partes, non solùm est medium quo illæ uniuntur, sed etiam est aliquo modo extremum quod unitur. Sic etiam quantitas est medium quo albedo unitur corpori, & simul est extremum quod unitur corpori. Cum ergo personalitas Verbi Divini non habeat puram rationem nexus naturæ humanae cum divina, etenim verè terminat illam, eamque compleat in genere substantiae, potest esse extremum in compositione illa mirabilis quæ in Christo reperiatur.

D 41. Ad confirmationem, negatur assumptum, quod videlicet inter quantitatē & albedinem v.g. non reperiatur vera compositio, nisi enim esset vera compositio, non posset dici ipsa quantitas alba. Sed de hoc in Philosophia.

E 42. Ex dictis colliges quid sit sentiendum de opinione Cabreræ, ponentis compositionem in persona Christi, nedium ex natura humana & divinitate, tam ut dicit naturam quæ personam Verbi, sed etiam ex alia & alia ratione subsistendi formaliter: cum enim compositio sit distinctionis unio, & distinctionis realis non reperiatur in Christo quoad propositum, nisi inter naturam divinam & humanam, & inter divinam personam & naturam humanam, nulla alia potest realis compositio reperiari, quam ex natura humana & divina, & ex persona Verbi & natura humana.

ARTICVLVS III.

Vtrum inter Verbum & humanitatem mediet quidam modus substantialis, per quem natura humana formaliter conjugatur personalitati Verbi?

§. I.

Proponitur status difficultatis, & conclusio negativa statuitur.

VT status hujus difficultatis clarè percipiatur,

notandum est, quod sicut unio materiæ cum forma potest sumi tripliciter. Primo effectivè, pro actione generantis, per quam materia & forma inter se conjunguntur, & quæ potius unitio quam unio dici debet. Secundo formaliter, pro eo quod illa extrema formaliter inter se conjungit, sive sit aliquis modus substantialis, sive non, de quo disputation Philosophi in 2. physic. Tertio relativè, pro relatione scilicet quæ resultat inter ipsam materiam & formam, ex eo quod inter se conjuncta fuerunt. Ita similiter unio Verbi Divini cum humanitate tripliciter usurpari potest, nimirum pro actione per quam Deus suâ infinitâ virtute humanitatem conjunxit Verbo Divino, & quæ est communis tribus sanctissimæ Trinitatis personis, debetque dici potius unitio, quam unio; pro eo quod formaliter conjungit humanitatem Verbo Divino; & pro relatione quæ resultat in humanitate assumpta, ex coniunctione illius cum Persona Verbi. Si loquamur de unione hypostatica primo modo sumpta, certum est illam esse quid increatum, nimirum aeternum divini intellectus & voluntatis, formaliter immanenter, & virtualiter transuentem. Item si sit sermo de ea tertio modo considerata, concedunt omnes illam esse aliquod accidens de praedicamento relationis, resultans in ipsa humanitate assumpta, cui ex parte Verbi correspontet solùm respectus rationis. Unde tota difficultas devolvitur ad unionem secundo modo spectatam, de qua queritur, an sit aliquis modus substantialis, a Verbo & humanitate modaliter distinctus, qui sit fundamentum illius relationis quæ resultat in humanitate assumpta, & terminus formalis actionis unitivæ quod ut magis declaretur,

Notandum secundò, inter Verbum & humanitatem duplē nos posse concipere nexus: unum realiter & entitativè distinctum ab extremis, & qui sit tertia quadam entitas afferens proprium esse; eo proportionali modo quo duo lapides uniuersit per calcem, vel duo panni, mediante filio, quo unus assuitur alteri: alterum qui sit solùm modaliter distinctus ab extremis, & similis illi quem plures Philosophi inter materiam & formam constituant. Non est quæstio hic de primo nexo, sed tantum de secundo, nimirum de modo substantiali unionis, de quo querimus, utrum inter Verbum & humanitatem mediet, eaque formaliter inter se conjugat.

Affirmant Suarez, Vazquez, Cabrera, & ex recentioribus Thomistis tres illustrissimi ac eruditissimi Episcopi, Herrera Tarazonensis Episcopus, Aravio Episcopus Segobiensis, & Godoy Episcopus Oxomensis. Negant vero Cajetanus, Alvarez, Nazarius, Joannes à S. Thoma, Cipulus, & alii, cum quibus

Dico, Verbum uniti humanitati sine ullo præ-

M m m

DISPVTATIO SEXTA

458

sus medio, aut modo, ab extremis modaliter distin^{cto}.

46. Hanc conclusionem probant plures ex nostris Thomistis ex D. Thoma in 3. dist. 2. quæst. 2. art. 2. in corpore, ubi sic ait: *Sciendum est quod in unione humane natura ad divinam, nihil potest cadere medium, formaliter unionem causans, cui per prius natura humana conjugatur, quām di- vina persona: sicut enim inter materiam & formam nihil cadit medium in esse, quod per prius sit in materia, quām forma substantialis, alijs esse accidentale est prius substantiali, quod est im- possible; ita etiam inter naturam & suppositum, non potest aliquid dicto modo cadere medium, cū utraque conjunctio sit ad esse substantialie. Verum in hoc loco S. Doctor non excludit medium quo, sed tantum medium quod, inquirit enim, an natura humana sit assumpta à Verbo, mediante gratiā habituali, que est accidens quoddam de genere qualitatis, & respondet negativē, quia sicut in- ter materiam & formam non potest esse aliquid medium, quod per prius habeat esse in materia, quām forma: ita nec inter Personam Verbi, & humanam naturam. Et rationem assignat, quia alijs esse accidentale est prius quām esse sub- stantiale. Que ratio, ut patet, non excludit aliud quām medium quod, non solum habens ratio- nem medi, sed etiam extremitatem afferentis esse ac- cidentale, quod prius sit in humanitate Christi, quām esse substantialie; medium enim quo non est aliquid accidens, sed modus quidam substancialis, non afferens esse distinctum ab esse extre- morum. Unde D. Thomas in eodem articulo quæstiuncula 3. ad 1. si adhuc expressius aperit suam mentem: *Dicendum quod nihil prohibet accidens esse medium in conjunctione substantiali, sicut conjunctionem consequens: impossibile est autem ut sit medium conjunctionem causans. Quibus verbis evidenter insinuat se toto illo articulo non loqui nisi de medio quod sit verum accidens, quodque non solum sit nexus, sed etiam habeat rationem extremiti, quod per prius uniat natura humana, quām persona Verbi; eique prius conferat esse accidentale, quām habeat esse sub- stantiale à Verbo; quod non haberet modus unionis quem admittunt Adversarij, quia volunt illum esse aliquid substancialis, modaliter ab ex- tremis distinctum, & existens per existentiam extreborum, sive totius. Idem medium quod excludit S. Doctor hic quæst. 6. art. 6. ad 1. his verbis: *Vno nostra ad Deum est per operationem, in quantum scilicet eum cognoscimus & amamus; & idem talis unio est per gratiam habitualem, in quantum operatio perfecta procedit ab habitu sed unio natura humana ad Verbum Dei, est secun- dum esse personale, quod non dependet ab aliquo habitu, sed immediate ab ipsa natura. Unde in rei veritate nullus habetur locus in quo formaliter D. Thomas excludat unionem, à natura humana & Verbo unitis distinctam, quæ solum sit modus quidam substancialis, quem valde proba- bilitate Complutenses, & alij recentiores Thomista inter materiam & formam constituant: quamvis (ut ostendemus, ponderando vim ratio- nis fundamentalis) colligi possit ex illius doctri- na, modum illum non esse admittendum.***

47. Plures autem afferuntur rationes ab Authori- bus, ad modum illum impugnandum. Prima est, quia talis modus deberet esse supernaturalis, etiam quoad substantiam; hoc autem esse impos- sibile colligi videtur ex eo quod non est possibilis

A aliqua substantia supernaturalis, ut ostendimus in Tractatu de Visione beatifica, disputatione i. art. 1. §. 2.

B Verum hæc probatio non est efficax, nam ut ibidem declaravimus, ratio ob quam non est pos- sibilis substantia supernaturalis, est quia super- naturalitas in entibus creatis consistit formaliter in habitudine ad Deum ut est supernaturalis, tam in esse objecti, sive termini, quām in esse entis, tanquam ad objectum specificativum, aut finem connaturalem: repugnat vero substantia ita ordinari ad Deum essentialiter, quia cū substantia sit in se completa, ut pote ens per se, & proper se, repugnat illi dependere ab aliquo extrin- seco essentialiter, tanquam a termino specificante. Hæc autem ratio convincit quidem impossibili- tatem substantia completae supernaturalis, sed non substantia incompletae, qualis esset modus unionis, si daretur: siquidem non est contra rationem substantiae incompletae, ordinari ad ali- quid extrinsecum essentialiter; nam materia ordi- natur essentialiter ad formam, & forma ad ma- teriam: unde etiam dici posset dari modum uni- onis supernaturalem, consistentem in transcen- dentali habitudine ad Verbum, ut terminans na- turam humanam.

C Secunda ratio quam plures adducunt ad verita- tem conclusionis evincendam, est quia si esset ne- cessaria unio inter humanitatem & Verbum, maxi- mè quia extrema realiter distincta nequeunt actu uniri sine aliquo medio reali, ab utroque ex- tremo realiter distincto: Sed hæc ratio (inquit) nulla est, quia si quid probareret, convinceret da- ri processum in infinitum in unionibus: nam si extrema realiter distincta nequeunt actu uniri si- ne medio reali, & realiter distincto, modus uni- onis distinctus realiter ab humanitate & Verbo, non posset illis immediatè sine aliquo vinculo realiter distincto copulari, de quo eadem esset difficultas, & sic procederetur in infinitum.

D E Sed ab hac etiam ratione facilè postul fe- jor dire Adversarij, dicendo propositionem illam, *Realiter distincta nequeunt actu uniri, sine medio distincto realiter, non esse intelligandam universaliter de quibuscumque realiter distinctis, sed de illis solum quæ ita sunt realiter distincta, ut de nullius essentiali ratione sit esse alteri conjunc- tum: modus autem unionis est talis naturæ, ut sit essentialiter nexus duorum extreborum; at- que ita de ejus ratione est alteri actualiter con- necti ut quo, unde non copulatur extremitas per aliud vinculum à se distinctum, sed immediatè per seipsum; quia quod est essentialiter tale, ne- quit fieri tale per aliquid à se distinctum: sicut quia existentia est essentialiter id quo aliquid ex- istit, non debet, nec potest, per aliquid a se distin- tum existere, nec relatio referri per aliam rela- tionem, aut actio fieri per aliam actionem. His ergo rationibus prætermisso.*

F Probatur primò conclusio ratione fundamen- tali, quæ potest sic proponi. Per illud Verbum divinum unitur actu & formaliter humanitatem as- sumptæ, per quod exercet in ea rationem termini & ultimi complementi: Sed exercet in ea rationem termini formaliter, per suam personalitatem, absque aliquo alio intermedio: Ergo per illam formaliter, absque aliquo etiam modaliter distincto illi unitur. Major est evidens, nam cū Verbum uniat naturæ humanæ, per mo- dum termini ultimi & complementi, necesse est ut id per quod illi unitur, sit ipsum actuale exercitiū

terminandi: sicut quia forma unitur materia per modum actus informantis, illud per quod ei unitur, est exercitium actualis informandi. Minor vero probatur. Nihil creatum potest esse actualis exercitium, sive actus secundus virtutis terminativa personalitatis Verbi ad extra: Ergo Verbum Divinum exercet formaliter rationem termini naturae humanae, sive terminat naturam humana in actu secundo, per solam suam personalitatem. Consequens est evidens, Antecedens vero probatur. Non minus est infinitum Verbum Divinum, & actus purus in ratione termini naturae, quam Deus ipse absolutus in ratione principij productivi: Sed ex eo quod Deus est simpliciter infinitus, & actus purus in ratione principij productivi, exercitium producendi res ad extra non potest esse aliquid ab illius infinita virtute productiva in recto distinctione; unde docent communiter Thomista, Deum non operari ad extra per actionem formaliter transirent, sed virtualiter tantum, quae est ipsam actionem increata, sine virtuali distinctione identificata cum virtute illius operativa: Ergo ex eo quod Verbum Divinum est infinitum, & actus purus, in ratione termini naturae, exercitium terminandi naturam non potest esse aliquid creatum, & ab ejus personalitate realiter distinctum.

52. Dices, hoc argumentum convincere quidem inter humanitatem & Verbum non requiri modum aliquem unionis ex parte Verbi, sed non ostendere, illum non requiri ex parte naturae humanae; nam cum illa sit finita & potentialis, non est sua terminatio passiva.

53. Sed contra: Si ad hoc Verbum uniatur natura creata per modum termini, non requiratur aliquid medium ex parte Verbi, non requiretur etiam ex parte naturae humanae. Et ratio est evidens, nam hoc ipso quod Verbum intelligitur actu intrinsecè unitum naturae creatae, oportet ut ipsa pariter eidem intelligatur intrinsecè unita: Ergo si Verbum intrinsecè communicat se humanitati per modum termini, sine aliquo medio realiter distincto, etiam natura humana erit eidem intrinsecè unita absque ullo medio. Consequens pater, Antecedens probatur. De ratione unionis est quod sit plurimum vinculum, & quod plura inter se conjungat & copulet: Ergo sicut impossibile est materiam esse unitam formam, nisi etiam, praeciso quocumque alio, forma sit unita materia; ita implicat quod Verbum intelligatur actu intrinsecè unitum naturae humanae, nisi etiam reciprocè ipsa humanitas illi coniuncta intelligatur, praeciso quocumque alio. Unde si ad hoc ut Verbum uniatur humanitati assumpta per modum termini, non requiratur aliquid medium ex parte Verbi, non requiritur etiam ex parte naturae humanae.

54. Confirmatur haec ratio fundamentalis: Subsistenta creata immediatè unitur per seipsum naturae creata: Ergo multo magis id debet concedi subsistente divina. Antecedens videtur certum, Tum quia subsistenta nullam formaliter exercet causalitatem in natura, sed puram rationem termini: terminus autem immediatè seipso terminat. Tum etiam, quia si admittatur aliquis modus substantialis, per quem subsistenta conjungatur naturae quam terminat, oportebet item fungere alium modum substantiali unionis inter existentiam & suppositionem, & sic modorum non erit modus. Consequens vero probatur: Personalitas Verbi est simpliciter infinita, & actualiter

A lissima in ratione terminandi, continet enim omnem perfectionem & rationem terminandi, seclusis imperfectionibus quae in creatis subsistentiis reperiuntur: Ergo si subsistenta creata immediatè per seipsum terminet naturam creata, multo magis id debet concedi subsistente in creatæ Verbi.

Nec valet si dicas, subsistentiam creata esse suam rationem terminandi, quia est modus quidam: nam inde sumitur optimum argumentum ad probandum etiam personalitatem Verbi Divini posse per seipsum actualiter terminare humanitatem Christi: nam si subsistenta quae est notodus, ac proinde realitas valde imperfecta & potentialis, id habet, potiori jure id habebit subsistente Divini Verbi, quae est actualissima, continetque omnem perfectionem ipsius creatæ subsistente.

B Ex hac ratione desumpta ex principiis D. Thomas, duo intelliges: Primum est, quod licet nostra conclusio non habeatur formaliter in terminis apud S. Doctorem, eam tamen ab ipso insinuari omnibus locis, in quibus secundum communem Ecclesie consensum docet unionem humanitatis cum Verbo esse factam in persona, & naturam humanam formaliter & per se primò ad personalitatem Verbi esse assumptam. Non agitavit autem specialiter hanc difficultatem, sed excluso quod afferente esse accidentale, de quo solidum temporibus ipius erat controversia inter Theologos, existimavit se sufficenter conclusionem positam insinuare, dicendo unionem humanae naturae cum Verbo, fuisse factam formaliter in persona.

C Secundum quod ex eadem ratione colligitur, est male eos argumentari, qui probant dari medium inter humanitatem & Verbum, quia datur medium inter materiam & formam: admisca enim opinione illâ probabili, quae admittit modum unionis inter materiam & formam, assignatur notabilis ratio discriminis, Primo quia materia & forma sunt verae causæ exercentes ad invicem & respectu totius causalitatem, atque ita earum causalitas debet esse aliquid medium inter illas, sicut etiam causalitas omnium aliarum causalium, est aliquid realiter medium inter illas & earum effectus. Secundo, quia non est de ratione formæ esse actu unitam materiam, nec è contra. At vero personalitas Verbi non exercet ullam causalitatem respectu naturae humanae, sed puram rationem termini, de cuius natura est actu terminare, atque ita per seipsum immediatè rei terminatae uniri.

D Probat secundò conclusio aliâ ratione quam fusè professus Cipollus hic dubio 2. §. 3. Si Pater vel Spiritus Sanctus unirentur humanitati à Verbo assumpta, aut alteri naturae creata, unio ipsorum fieret sine ullo modo substantiali intermedio: Ergo & unio Verbi cum humanitate assumpta, sine tali medio facta est. Consequens pater ex paritate rationis. Antecedens vero in quo est difficultas, sic ostenditur. Si ad hoc ut Pater & Spiritus Sanctus unirentur naturae creatae, esset necessarius aliquis unionis modus, vel ille esset eiusdem rationis cum eo qui de facto conjugat Verbum humanitati, in sententia Adversariorum, vel diverse: Neutrum dici potest: Ergo &c. Minor quoad primam partem probatur. Illi unionum modi non possunt esse eiusdem rationis, qui habent terminos diversæ rationis quasi specificæ: Sed modi unionum copulantes Pa-

M m m ij

Tom. IV.

trem & Spiritum Sanctorum naturæ creatæ, habent terminos diversæ rationis ab eo qui Verbum conjungit natura humana: Ergo non essent ejusdem rationis cum eo. Minor patet, quia licet persona divina sint ejusdem essentia, tamen in ratione personæ sunt quasi diversæ speciei, cum constituantur proprietatibus relativis diversæ rationis: unio autem naturæ creatæ cum divinitate, non sit immediate in natura, sed in persona; unde terminus primarius illius, & immediatus, est divina persona. Major vero probatur: Modus unionis debet à termino specificari: Ergo cum diversitate quasi specifica terminorum, non potest itare unitas specifica unionis; unde propter sententia probabili, quæ ponit unionem inter materiali & formam, unio illa quæ conjungit corpori animam rationalem, est diversæ rationis ab illa quæ unit corpori animam equi.

Sicut etiam Minor principialis, quoad secundam partem. In entibus absolute diversæ speciei, reperitur semper excessus & defectus secundum perfectionem specificam, quia species se habent veluti numeri, ut docet Aristoteles: Sed tan perfectus esse deberet unus illorum modorum unionis qui conjungent tres personas naturæ creatæ, quam alius: Ergo non possent esse diversæ rationis specificæ. Major patet, Minor etiam videtur certa, quia non esset unde inæqualitas eorum desumeretur, cum divina personæ per ordinem ad quas essentialiter constituerentur, sint æquales in perfectione.

Quod si dicas posse reperiri inæqualitatem ex parte naturarum quæ assumi possunt, huic responsioni via præcluditur, si supponatur tres personas divinas assumere tres humanitates. Addo quod unio Dei cum natura creata ad esse personale, est summa communicatio Dei ad extra: Ergo non posset unio unius personæ esse perfectior unioni alterius, alias ista non esset summa, quod est contra rationem unionis hypostaticæ cum natura creata.

§. II.

Principiae objectiones solvuntur.

59. **O**bijices primò: Natura quæ ad plura in-differens est & indeterminata, non potest unum illorum habere determinatè, nisi ei aliquid superaddatur; unde cum humanitas ex se in-differens sit ut terminetur per propriam subsistentiam creatam, vel per subsistentiam incretam Verbi Divini, ut terminetur personalitate Verbi, eger aliquis superaddito: Sed illud non potest esse nisi modus substantialis unionis: Ergo talis modus in humanitate assumpta necessariò admittendus est. Major videtur manifesta, si enim nihil adveniat rei in-differenti & indeterminati, eodem modo se habebit ac se habebat antea, atque adeò semper manebit in sua in-differentia & indeterminatione. Minor vero probatur. Illud superadditum vel erit actio unitiva Dei, vel relatio resultans in humanitate assumpta, vel modus substantialis unionis? Primum dici non potest, quia actio unitiva extrinseca est humanitat, & statim transit facta unione. Secundum etiam non potest affirmari, quia illa relatio consequitur ad unionem jam factam, & supponit, saltem prioritate naturæ, ipsam naturam humanam esse terminatam à personalitate Verbi: Ergo solum restat modus ille unionis, per quem natura humana

A determinetur ad recipiendam subsistentiam Verbi Divini.

Confirmatur: Humanitatem esse hypostaticè unitam Verbo Divino, & terminatam personalitate ipsius, est aliqua formalitas realis in rerum natura de novo existens: Sed haec formalitas non est sola entitas humanitatis, aut Verbi, quia entitas increta Verbi erat ab æterno, ac proinde ante unionem hypostaticam; & similiter humanitas prius factum natura producta erat quam uniretur Verbo: Ergo præter entitatem humanitatis & Verbi, debet superaddi aliquis modus unionis, per quem humanitas dicatur unita Verbo hypostaticè, & ab illo substantiata terminata.

B Ad objecionem respondeo distinguendo Majorem: Natura quæ ad plura in-differens est & indeterminata, ex natura sua, non potest unum ilorum habere determinatè, nisi ei aliquid superaddatur, concedo Majorem. Natura quæ ad plura in-differens est solum ex potentia obedientiali, nego Majorem. Natura vero humana non est ex se & ex propria natura in-differens ad hoc ut terminetur per propriam personalitatem creatam, vel per subsistentiam Verbi Divini; est enim ex sua natura determinata ad propriam subsistentiam, quam connaturaliter exigit, & solum in-differens est ex potentia obedientiali, quæ qualibet creatura subditur Deo ut in ipsa faciat quidquid non implicat contradictionem. Unde illa non indiget modo substantialis unionis, ut ad incretam Verbi Divini subsistentiam determinetur; sed ad hoc sufficit actio unitiva Dei, quæ cum efficacissima sit, potest ea unire quæ longissime etiam ad invicem distant. Et licet talis actio secundum se extrinseca fit humanitat, & transcat facta unione, tamen est intrinseca ratione sui termini formalis, in quo etiam virtualiter semper manet, nimirum ratione subsistentia Verbi Divini, ut communicata humanitat, quæ, ut infra dicemus, est terminus formalis actionis unitiva Dei.

C Addo quod argumentum illud facile potest retrorqueri in Adversarios: Natura enim humana secundum se est in-differens ad hoc ut recipiat, vel non recipiat illum modum substantialis unionis quem admittunt: Ergo ut illum recipiat, debet determinari per alium modum; & rursus ut recipiat illum alium modum, debet determinari per alium, & sic debitur processus in infinitum. Sicut ergo Adversarij tenentur respondere, naturam humanam non indigere aliquo modo vel entitate superadditâ, ut determineatur ad recipientium modum illum substantialis unionis, qui sine dubio supernaturalis est, supposito quod detur, quia non est in-differens ad illum modum ex natura sua, sed solum ex potentia obedientiali, & sufficere actionem unitivam Dei, quæ producat effectivè talum modum in humanitate. Ita nos dicimus, ad hoc ut natura humana terminetur per subsistentiam incretam Verbi, non indigere aliquo modo substantiali, sed sufficere actionem unitivam Dei, quæ hujusmodi extrema interfice conjugat.

E Ad confirmationem respondeo humanitatem esse hypostaticè unitam Verbo Divino, & terminatam personalitate ipsius, esse quid reale in rerum natura de novo existens, non tam modum substantialis unionis, nec solum naturam humanam præcisè, aut solum personalitatem Verbi, sed esse ipsam naturam humanam, ut terminatam divinâ personalitate, sive ut connotant-